

והיתירא הוא להכניס ידיו למקדש, הרי יש לומר רק להא אישתראי, רק לגבי צרעתו נאמר ההיתר, ולהא, לטומאת קרי, לא אישתראי. ולכן, מצורע שראה קרי לא יוכל להכניס ידיו לבהונות. אבל טמאי מתים שנעשו זבים, שדינם להקריב קרבן פסח הוא משום שטומאה דחוייה הוא בציבור, אם כן, מה לי חד דחויא, טומאה, מה לי שתי דחיות, טומאת מת וטומאת זיבה. ומצינו לומר שקרבן פסח, כיון שהוא דוחה טומאת מת של ציבור, ידחה גם את טומאת זיבתם.

ומדייקת הגמרא: מכלל דבריהם של אביי לג-א ורבא אתה למד, דתרוייהו סבירא להו טומאה "דחוייה" היא בצבור, ולא "הותרה" בצבור.

ועתה דנה הגמרא בדברי עולא:

לימא מפייע ליה, האם ניתן לומר שיש סיוע לדברי עולא, הסובר שביאה במקצת שמה ביאה, ממה ששינונו בביריתא בתוספתא: כל הסמיכות שהיו שם, בעבודות המקדש, קורא אני בהן "תבף לסמיכה שחיטה", שלא הפסיקו בין הסמיכה לשחיטה, הוין מזוז של אשם מצורע, שהיתה סמיכת קרבן האשם שלו נעשית בשער נקנור, שהוא שער העזרה המזרחי, וחלל השער הזה לא נתקדש

הואיל והותרו לטומאתן הראשונה שהיא טומאת מת שנדחית בציבור, הותרו גם כן לזיבתן שבאה לאחר מכן, ואין הם נאסרים מחמתה כיון שכבר הותרו בטומאה ראשונה?!

אמר ליה רב יוסף לאביי: אין, אכן רק באופן זה שקדמה טומאה לזיבה מוכח מדברי עולא שמותרים להקריב משום "הואיל ואישתרי אישתרי".

ומקשינן: ואכתיו לא דמי, עדיין לא דומים דברי עולא במצורע הנעשה בעל קרי לטמאים שנעשו זבים: שהרי מצורע, היתירא הוא להכניס ידיו כדי שיתנו על הבהונות את דם האשם ואת השמן, כיון שגזרה עליו תורה להכניס ידיו, ולכן יש לומר, הואיל ואישתרי לצרעתו אישתרי גם כן לקירוי. אולם טומאה של מת שהותרה בציבור, הרי היא אינה היתר גמור, אלא רק דחוייה היא, בקושי, על ידי שהציץ מרצה עליה, ולכן יש לחלק ולומר, כי רק להא, לטומאת מת אידחאי. אבל להא, לטומאת זיבה, לא אידחאי?¹⁷

אמר ליה רבא: אדרבה, איפכא מסתברא לחלק בין מצורע שראה קרי לבין טמאי מתים שנעשו זבים, משום שמצורע, היות

אישתרי היא, שהיות ועדיין יש עליו שם טומאה מצרעתו, ואין כח בקרי שבו להיות מוסיף עליו טומאה, ולכן כיון שהותרה טומאת מצורע הרי הוא מותר להכניס ידיו, והוא הדין ברובן טמאי מתים ונעשו זבים, שאין הזיבה מוסיפה טומאה עליהם, ולכן הואיל והותר הותר.

17. הקרן אורה מבאר את דברי אביי שכוונתו

והתירה התורה למחוסר כיפורים להכניס ידיו לעזרה כדי להיטהר [ולא מצינו שאסרה תורה את הטבול יום בדין זה, אלא שהטבול יום אינו צריך להכניס ידיו לטהרתו, בזה שייך לומר כן] הותר גם כן איסור טבול יום. אבל לגבי פסח הרי מצינו במפורש שהתירה תורה טומאת מת לקיום מצוות פסח, ולא התירה לכך טומאת זיבה? ותירק, שכוונת עולא בדין הואיל ואישתרי